

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4Csp/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419200501
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8419200501.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 335 004, Bajkalská 30, Bratislava, proti žalovanému: 1/. W. O., D.. XX. X. XXXX, O. XXX, XXX XX L., 2/ Z. B.N., D.. XX. X. XXXX, B.. Š.D. XXXX/XX, XXX XX G. , o zaplatenie 16.484,78 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 3292,51 eur a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3292,51 eur od 15.8.2021 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach po 100 eur so splatnosťou prvej splátky 25. dňa v mesiaci nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalších splátok vždy do 25. dňa toho ktorého nasledujúceho kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania, a to tak, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Náhradu trov konania žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobkyni n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajší súd dňa 01.03.2019 sa žalobkyňa domáhala na žalovaných v 1. a 2. rade zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy 16.484,78 eur spolu s úrokmi vo výške 4,89 % ročne zo sumy 15.280,26 eur za dobu od 01.02.2019 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.788,10 eur od 01.02.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tak, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4543811 8 01 zo dňa 20.03.2017 poskytla žalovaným v 1. a 2. rade medziúver č. 4543811 5 02 vo výške 17.000 eur na preklenutie obdobia, kým splnia všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a tým poskytnutie stavebného úveru. Čerpanie finančných prostriedkov medziúveru sa uskutočnilo dňa 24.03.2017 v sume 15.300 eur a dňa 08.08.2017 v sume 1.496 eur. Celková suma poukázaných peňažných prostriedkov bola v súlade s čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere pri prvom čerpaní dňa 24.03.2017 znížená o poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 204 eur (1,2 % z cieľovej sumy, minimálne 100 eur a maximálne 999 eur). Žalovaní v 1. a 2. rade sa v zmluve o úvere zaviazali platiť pravidelné mesačné splátky vo výške 117,67 eur. Do pridelenia cieľovej sumy dojednej v zmluve o stavebnom sporení úroky za medziúver vo výške 4,89 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 69,28 eur so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci (čl. V. body 5.3. a 5.6. zmluvy o úvere), poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 8,50 eur (čl. V. bod 5.3 zmluvy o úvere) a vklady na účet stavebného sporenia pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 39,89 eur (čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere). Po pridelení cieľovej sumy sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 2,9 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 109,17 eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 8,50 eur. Žalovaní porušili zmluvné podmienky, spotrebiteľský úver prestali riadne a včas

spláčať. Listom zo dňa 03.07.2018 vyzvala žalovaných na doplatenie omeškaných splátok. Zároveň ich upozornila, že ak omeškané splátky nebudú doplatené, bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Žalovaní omeškané splátky nedoplatili. Preto dňa 20.08.2018 vyhlásila mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s prísl. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle čl. X. bod 10.12. zmluvy o úvere zúčtovala nasporenú sumu 1.439,74 eur so sumou poskytnutého medziúveru 17.000 eur, čo predstavuje rozdiel 15.560,26 eur. Celková dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru predstavovala 16.158,10 eur a pozostávala z istiny úveru vo výške 15.560,26 eur, nezaplatených úrokov za úver v sume 414,34 eur, nezaplatených poplatkov za poistné vo výške 93,50 eur a poplatkov vo výške 90 eur, ktoré si žalobou neuplatňuje. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti nevrátená istina úveru 15.560,26 eur bola znížená o vklady vykonané žalovanými následne vo výške celkom 280 eur, teda na sumu 15.280,26 eur. Ku dňu 31.01.2019 výška pohľadávky voči žalovaným predstavovala 16.484,78 eur a pozostávala z nevrátenej istiny úveru 15.280,26 eur, nezaplatených úrokov za úver vo výške 4,89 % ročne ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 414,34 eur, nezaplatených poplatkov za poistné ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 93,50 eur, úrokov za úver vo výške 4,89 % ročne za dobu od 21.08.2018 do 31.01.2019 v sume 338,82 eur a úrokov z omeškania vo výške 5% ročne za dobu od 21.08.2018 do 31.01.2019 v sume 357,86 eur. Požadovaním predčasného splatenia úveru zmluva o úvere nezanikla. Preto žalobou sa domáha zaplataenia aj úrokov vo výške 4,89 % ročne z nevrátenej istiny úveru 15.280,26 eur za dobu od 01.02.2019 do zaplataenia a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.788,10 eur za dobu od 01.02.2019 do zaplataenia.

3. Ako dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností žalobkyňa v žalobe označila a spolu so žalobou, resp. ďalším podaním na výzvu súdu, predložila listiny označené ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 4543811 8 01“, „Všeobecné podmienky stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby“ účinné do 21.03.2016, „Posledná výzva na úhradu,“ z 03.07.2018 a doručenky, „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ z 20.08.2018 a doručenky, výpis z účtu zo zosplateného medziúveru a výpis z účtu stavebného sporenia.

4. Uznesením zo dňa 18.06.2019 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval oboch žalovaných na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia a v prípade, že uplatnený nárok neuznávajú, na uvedenie rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov na ich preukázanie. Uznesenie spolu so žalobou a pripojenými listinami boli žalovanému v 1. rade riadne doručené dňa 21.07.2019 a žalovanej v 2. rade dňa 20.06.2019. Dňa 04.07.2019 bolo súdu doručené podanie žalovanej v 2. rade, ktorým oznámila, že úver chce od 15.07.2019 naďalej spláčať splátkami vo výške 200 eur mesačne, spolu teda po 400 eur mesačne. Uviedla, že mesačný príjem majú vo výške minimálnej mzdy. Preto viac sa nedá.

5. Súd vo veci nariadil prvé pojednávanie na deň 11.10.2019, na ktoré sa dostavili obaja žalovaní. Žalobkyňa, ktorá bola na toto pojednávanie včas a riadne predvolaná, svoju neúčast' ospravedlnila pracovnou zaneprázdnenosťou a vyslovila súhlas s pojednávaním v jej neprítomnosti. Pred otvorením tohto pojednávania žalovaný v 1. rade predložil súdu rovnopis písomného podania označeného ako „Vyjadrenie sa k návrhu navrhovateľa Prvej stavebnej sporiteľni a.s.“ datovaného dňom 20.09.2019 podpísaného oboma žalovanými s tvrdením, že originál toho podania podal osobne do podateľne tunajšieho súdu. Z označenia adresáta v podaní a z jeho obsahu súd zistil, že podanie bolo adresované k sp.zn. 10Csp 56/2019 a že sa týka dvoch zmlúv o spotrebiteľskom úvere, a to zmluvy o poskytnutí úveru vo výške 17.000 eur a zmluvy o poskytnutí úveru vo výške 16.000 eur. Vzhľadom na absenciu tohto podania v spise v prejednávanej veci a neprítomnosť žalobkyne na pojednávaní súd pojednávanie odročil na neurčito za účelom oboznámenia sa s obsahom vyjadrenia žalovaných a okolnosťami jeho podania na súd.

6. Oboznámením spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10Csp 56/2019 súd zistil, že pod touto sp.zn. prebieha na tunajšom súde konanie o žalobe žalobkyne proti žalovaným v 1. a 2. rade (v opačnom procesnom poradí) o zaplataenia 16.988,83 eur spolu s 5,89 % úrokmi zo sumy 15.451,94 eur od 01.02.2019 do zaplataenia a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16.128,70 eur od 01.02.2019 do zaplataenia. Podľa obsahu žaloby a spisu žalobkyňa sa tohto peňažného plnenia domáha na žalovaných na základe „Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1873911 5 02“ zo dňa 20.03.2017, na základe ktorej poskytla žalovaným medziúver č. 1873911 2 03 vo výške 16.000 eur. Obsahom tohto spisu je o.i. aj písomné podanie žalovaných označené ako „Vyjadrenie sa k návrhu navrhovateľa Prvej stavebnej

sporiteľni a.s.“ datované dňom 20.09.2019 podpísané oboma žalovanými, ktorého rovnopis predložil žalovaný v 1. rade pred otvorením prvého pojednávania v danej veci nariadeného na deň 11.10.2019. Podľa pečiatky podateľne tunajšieho súdu podanie bolo tunajšiemu súdu doručené v dvoch rovnopisoch dňa 25.09.2019. Podanie obsahuje vyjadrenie oboch žalovaných ako k žalobe vo veci sp.zn. 10Csp 56/2019, predmetom ktorej je plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1873911 5 02 zo dňa 20.03.2017, tak aj k žalobe v danej veci, predmetom ktorej je plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 454811 5 02 z toho istého dňa 20.03.2017.

7. V predmetnom vyjadrení k obom žalobám žalovaní uviedli, že spoločne navštívili žalobkyňu za účelom poskytnutia úveru na bývanie, aby si mohli zakúpiť byt do osobného vlastníctva. Žalobkyňa im ako manželom namiesto hypotekárneho alebo stavebného úveru poskytla dva samostatné spotrebiteľské úvery. Keďže boli v tiesni, uzavreli nevýhodné zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 0954315 8 01 na sumu 17.000 eur, kde poberateľom úveru bol žalovaný v 1. rade a manželka bola spoludlžníkom, a o spotrebiteľskom úvere č. 0954304 2 01 na sumu 16.000 eur, kde poberateľkou bola manželka a žalovaný v 1. rade bol spoludlžníkom. Zmluvy uzavreli v tiesni, lebo si chceli zakúpiť byt. Byt si z úverových prostriedkov zakúpili a následne spotrebiteľské úvery riadne splácali. Nakoľko žalovaná v 2. rade bola na materskej dovolenke a žalovaný v 1. rade ako murár nemal v zimnom období prácu, neboli zaplatené niektoré splátky úveru. Ako mladí ľudia mali nárok na štátnu bonifikáciu úrokov pre mladých, ktorým štát prispieva na bývanie. Preto sa obrátili na žalobkyňu. Tá však ich úverový prípad brala komerčne, len v prospech svojich vlastných záujmov. V rozpore s dobrými mravmi neprihliadla na ich vek, na neskúsenosť mladej rodiny a na skutočnosť, že nepotrebovali spotrebiteľský úver, ale hypotekárny úver so štátnym príspevkom na úroky. Pri uzatváraní zmlúv s nimi tak boli porušené dobré mravy a obchodné praktiky, boli oklamaní. Veriteľ ako profesionál vedel a mal vedieť, že spotrebiteľské úvery nemôžu splatiť za dohodnutých podmienok. Preto majú za to, že nekonal v dobrej viere. Zmluvami o dvoch úveroch veriteľ obišiel zákon a bankové pravidlá pre poskytovanie úverov. Vytvoril dva úvery, ktoré hodnotil samostatne. Ako manželov ich nehodnotil spolu, hoci vedel, že sú blízke osoby. Okrem istiny tak musia platiť úroky, úroky z omeškania, poistenie a ďalšie poplatky dvakrát, pričom to nie sú schopní platiť. Žalobkyňa ako banka uzatvorením dvoch zmlúv o spotrebiteľských úveroch namiesto jedného hypotekárneho alebo stavebného úveru teda nezohľadnila ich vek a možnosti splácania. Požiadavka žalobkyne na okamžité predčasné splatenie oboch úverov alebo splácanie oboch úverov v splátkach po 700 eur mesačne je za situácie, že žalovaná v 2. rade je na materskej dovolenke s druhým dieťaťom a žalovaný v 1. rade je jediným živiteľom rodiny nereálna, o čom žalobkyňa vedela a vie. Preto obe zmluvy o spotrebiteľských úveroch ako právne úkony, ktoré neboli urobené v dobrej viere, obchádzajú zákon a priečia sa dobrým mravom sú podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatnými právnymi úkonmi. Dojednané úroky spolu vo výške 9,89 % sú extrémne vysoké, k tomu ešte poistenie a ďalšie poplatky. Stavebný úver pre mladých má podstatne nižšiu úrokovú sadzbu, a to od 0 % do 2 %. Uviedli, že nemali zúžené ani zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Preto nemali v zmluvách vystupovať oddelene, ale ako bezpodieloví spoluvlastníci. Vzájomné ručenie si manželov je automatické, vyplývajúce z bezpodielového spoluvlastníctva. Keďže nespĺňali podmienky pre poskytnutie úveru ako manželia, žalobkyňa jeden úver rozdelila na dva samostatné úvery, čím obišla zákon a konala v rozpore s dobrými mravmi. Už v tom čase jej bolo jasné, že ako jej klienti nebudú schopní splácať jeden vyšší úver, čo jej pracovníci preverili prostredníctvom bankového programu. Aby obišli a oklamali vlastnú banku, poskytli im dva úvery, oklamali software tak, že ide o dve rozdielne samostatné osoby. Software potom vyhodnotil situáciu tak, že úvery sú splatiteľné. Žena na materskej dovolenke a začínajúci zamestnanec ich však v skutočnosti neboli schopní splatiť. V čase uzatvárania zmlúv o spotrebiteľských úveroch nemali dostatočný príjem na to, aby im banka poskytla úvery v sume celkom 33.000 eur. Banka im mohla poskytnúť hypotekárny úver s lehotou splatnosti 30 rokov a s využitím štátnej podpory pre úhradu úrokov. Navrhli žaloby buď zamietnuť v celom rozsahu alebo schváliť zmier, ktorým sa zaviazu zostatok úveru vo výške 16.988,83 eur spolu s úrokmi vo výške 3 % ročne splácať v mesačných splátkach po 71 eur a zostatok úveru vo výške 16.000 eur spolu s úrokmi vo výške 3 % ročne v mesačných splátkach po 67 eur, celkom v lehote 20 rokov.

8. Uznesením zo dňa 31.01.2020 súd vyzval žalobkyňu na vyjadrenie k predmetnému vyjadreniu žalovaných o.i. aj k žalobe v danej veci v lehote 15 dní od jeho doručenia a uvedenie všetkých skutočností a dôkazov na svoju obranu. Uznesenie spolu s vyjadrením žalovaných bolo žalobkyňi doručené dňa 04.02.2020. Na výzvu žalobkyňa reagovala podaním doručeným súdu dňa 17.02.2020, v ktorom uviedla, že tvrdenia žalovaných o poskytnutí dvoch nevýhodných samostatných spotrebiteľských úveroch namiesto jedného hypotekárneho považuje za zmatečné, špekulatívne a absurdné. Poprela

tvrdenia, že by bol na žalovaných pri uzatváraní zmlúv vyvíjaný akýkoľvek tlak alebo že by boli uvedení do omylu. Uviedla, že žalovaných do uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4543811 8 01 zo dňa 20.03.2017 nikto nenútil. Išlo o ich dobrovoľné rozhodnutie, čoho dôkazom je písomná žiadosť žalovaných o spotrebiteľský úver, ktorú v prílohe predložila. Zmluvu o úvere v prejednávanej veci preto považuje za platnú. Zdôraznila, že tak, ako je uvedené v predloženej žiadosti o spotrebiteľský úver, účelom úveru bola modernizácia bytu, ktorý žalovaní kúpili. Modernizácia bytu bola účelom aj druhého spotrebiteľského úveru, ktorý je predmetom konania vo veci vedenej pod sp.zn. 10Csp 56/2019. Žalovaní dohodnuté splátky riadne neplatili. Preto žaloba je plne dôvodná. Vyjadrila nesúhlas so zmierním navrhnutým žalovanými. Navrhla poskytnúť žalovaným možnosť splátok dlhu v splátkach vo výške 250 eur mesačne pod stratou výhody splátok.

9. Uznesením zo dňa 23.04.2021 súd podľa § 167 ods. 4 Civilného sporového poriadku vyzval oboch žalovaných na vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne k ich vyjadreniu k žalobe v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie spolu s vyjadrením žalobkyne bolo obojstranne riadne doručené dňa 28.04.2021. Žalovaní na výzvu nereagovali.

10. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 24.08.2021 za prítomnosti oboch žalovaných. Žalobkyňa opakovanne svoju neprítomnosť ospravedlnila a vyslovila súhlas s pojednávaním veci v jej neprítomnosti. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní poukázal na rozhodnutie súdu o druhom úvere, podľa ktorého majú platiť mesačne po 100 eur. Uviedol, že aj tento úver by platili, ak by splátky boli cca v tejto výške. Nechcú sa už ťahať po súdoch. Chcú úver splácať. Odkedy ich žalobkyňa zažalovala, na oba úvery nič neplatili. Bolo im povedané, že keďže bola podaná žaloba, nemajú nič platiť. Počas pandémie riadne pracoval v Poprade. T.č. je bez zamestnania, vyšlo mu iba 40 eur mesačne. Manželka poberá pandemické rodičovské vo výške 300 eur mesačne. Majú jedno dieťa a čakajú druhé. Úver brali na kúpu dvojizbového bytu v Zálubici, v ktorom bývajú a ktorého sú vlastníkami. Žalovaná v 2. rade sa pripojila v celom rozsahu k tvrdeniam žalovaného v 1. rade. Potvrdila, že za úvery kúpili byt, v ktorom bývajú. Uviedla, že úvery budú splácať, koľko budú vládať.

11. Súd vykonal vo veci dokazovanie v celom rozsahu návrhov sporových strán a v súlade s § 295 Civilného sporového poriadku aj oboznámením s obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10Csp 56/2019 a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Medzi stranami nebolo sporné a súd vykonaným dokazovaním nepovažoval za dôvodné spochybnené, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným v 1. rade ako dlžníkom - stavebným sporiteľom a žalovanou v 2. rade ako spoludlžníkom dňa 20.03.2017 písomnú zmluvu označenú ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 4543811 8 01“, na základe ktorej sa zaviazala poskytnúť dlžníkom na preklenutie obdobia, kým budú splnené podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru, medziúver číslo 4543811 5 02 vo výške 17.000 eur s tým, že pri dodržaní všetkých podmienok zmluvy o úvere vrátane podmienok uvedených v listine označenej ako „Všeobecné podmienky stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby“ (ďalej už len „zmluva o úvere“ a „všeobecné zmluvné podmienky“), sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom 4543811 8 01 vo výške cca 8.385,48 eur. Základné úverové podmienky strany dojednali v článku II. zmluvy o úvere, kde ako druh úveru je uvedený „mediúver - spotrebiteľský úver účelový na dobu určitú“, „Výška medziúveru/celková výška úveru“ 17.000 eur, „Úroková sadzba medziúveru“ je 4,89 % ročne. Žalovaní v 1. a 2. rade sa v zmluve o úvere zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 155 pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 69,28 eur vždy k 15.dňu mesiaca, platiť poplatok za prijatie do poistenia vo výške 8,50 eur mesačne a vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení uzavretej so žalovaným v 1. rade č. 4543811 8 01 pravidelné vklady v počte celkom 155 vo výške 39,89 mesačne vždy v 15.deň mesiaca. Podľa článku V. bod 5.5. zmluvy o úvere prvá splátka bola splatná 15. deň mesiaca nasledujúceho po čerpaní úveru, resp. po mesiaci, v ktorom bolo vykonané prvé čerpanie medziúveru v prípade, ak sa medziúver čerpá po častiach. Podľa článku II. zmluvy o úvere celková čiastka medziúveru, ktorú sa dlžníci zaviazali zaplatiť, je 30.854,88 eur, a ako termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru je uvedený deň 15.03.2037.

13. Žalovaní vo vyjadrení k žalobe a na pojednávaní tvrdili, že v rovnaký deň 20.03.2017 uzavreli so žalobkyňou dve zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že ohľadne jedného úveru bolo tunajším súdom už aj rozhodnuté. Súd z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10Csp 56/2019 zistil, že

v uvedenom konaní sa žalobkyňa domáhala na žalovaných v 1. a 2. rade (v opačnom procesnom postavení) zaplata 16.988,83 eur spolu s 5,89 % úrokmi zo sumy 15.451,94 eur od 01.02.2019 do zaplata a s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16.128,70 eur od 01.02.2019 do zaplata. Uvedeného peňažného plnenia sa žalobkyňa v tomto súdnom konaní domáhala na žalovaných na základe „Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č.1873911 5 02“ zo dňa 20.03.2017, ktorou sa zaviazala poskytnúť žalovaným ako spoludlžníkom medziúver č. 1873911 2 03 vo výške 16.000 eur. Rozsudkom zo dňa 10.07.2020 č.k.10Csp 56/2019-165, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.06.2021 č.k. 18CoCsp 45/200-192, súd obom žalovaným uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 2.800,50 eur a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.800,50 eur od 16.06.2020 do zaplata, všetko v mesačných splátkach po 100 eur so splatnosťou prvej splátky 25. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalších splátok vždy do 25. dňa tohto ktorého mesiaca až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (Výrok I.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (Výrok II.). Podľa odôvodnenia rozsudku súd v tomto konaní vychádzal o.i. zo zistení, že: „ 16. Žalobca uzavrel so žalovanou v 1. rade ako dlžníkom - stavebným sporiteľom a žalovaným v 2. rade ako spoludlžníkom dňa 20.03.2017 písomnú zmluvu označenú ako zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 187911 5 02, ktorou sa zaviazal poskytnúť dlžníkom na preklopenie obdobia, kým budú splnené podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru medziúver pod číslom 1873911 2 03 vo výške 16.000,- eur s tým, že pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby (ďalej len „Všeobecné podmienky“) sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasparenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom vo výške cca 9.447,01 eur. Základné úverové podmienky boli uvedené v článku II. zmluvy, kde ako druh úveru je uvedené medziúver - spotrebiteľský úver účelový na dobu určitú, ako výška medziúveru/celková výška úveru je tam uvedená suma 16.000,-eur s tým, že úroková sadzba medziúveru je 5,89 % ročne. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru, a to 153-mi pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 78,54 eur vždy k 15.dňu mesiaca spolu s poplatkom za prijatie do poistenia vo výške 8,- eur a zaviazali sa vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 41,47 mesačne vždy v 15.deň mesiaca. V závere článku II zmluvy je uvedené, že celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť je 30.947,99 eur...“.

14. Súd tak považoval za preukázané, že žalobkyňa v jeden deň, a to dňa 20.03.2017, uzavrela so žalovanými dve zmluvy o spotrebiteľskom úvere na sumu spolu 33.000 eur (16.000 eur a 17.000 eur), pričom v jednej zmluve dlžníkom - stavebným sporiteľom je žalovaný v 1. rade a spoludlžníkom žalovaná v 2. rade, a v druhej naopak, dlžníkom - stavebným sporiteľom je žalovaná v 2. rade a spoludlžníkom žalovaný v 1.rade.

15. Žalovaní v konaní v danej veci tiež nepopreli a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti aj o ďalších tvrdeniach žalobkyne, a to že žalovaní medziúver v danej veci čerpali tak, ako to žalobkyňa špecifikovala, a že žalovaní porušili zmluvné podmienky, keď dohodnuté splátky riadne a včas nespĺcali. Zo žalobkyňou predloženého výpisu z účtu zo zosplatneného medziúveru vyplýva, že dňa 24.03.2017 bola žalovaným vyplatená prvá časť medziúveru vo výške 15.300 eur a dňa 08.08.2017 druhá časť vo výške 1.496 eur, spolu teda reálne im boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 16.796 eur. Podľa výpisu žalovaní splátky úrokov za medziúver a poplatky za prijatie do poistenia vo výške spolu 77,78 eur mesačne (69,28 eur a 8,50 eur) neplatili riadne a včas. Poslednú splátku zaplatili dňa 18.04.2018. Následne potom zaplatili ešte 2 splátky po 140 eur, a to dňa 26.10.2018 a 26.11.2018, spolu 280 eur. Pri dátume 20.08.2018 je vo výpise záznam o vyhlásení mimoriadnej splatnosti celého úveru s tým, že na čiastočné vyrovnanie medziúveru bola započítaná suma 1.439,74 eur, čo podľa žalobkyňou predloženého výpisu z účtu stavebného sporenia zodpovedá sume nasparenej na účte stavebného sporenia ku dňu 20.08.2018 ako dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

16. Z listiny označenej ako “Posledná výzva na úhradu“ zo dňa 03.07.2018 a poštových doručeník predložených žalobkyňou vyplýva, že týmto listom žalobkyňa vyzvala oboch žalovaných, aby najneskôr do 31.07.2018 zaplatili omeškané vklady na stavebné sporenie vrátane vkladu za aktuálny mesiac a omeškané splátky úrokov z medziúveru vrátane splátky za mesiac júl 2018, spolu 782,30 eur. Súčasne ich upozornila, že ak v stanovenej lehote nedôjde k úhrade, je oprávnená pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a požadovať zaplata celého zostatku úveru pred dohodnutou dobou

splatnosti. Žalovaný v 1. rade list prevzal dňa 10.07.2018. Žalovaná v 2. rade zásielku v odbernej lehote nevyzdvihla.

17. Z listiny označenej ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa 20.08.2018 a doručeníek predložených žalobkyňou vyplýva, žalobkyňa týmto listom po predchádzajúcom upozornení žalovaných na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti listom zo dňa 03.07.2018 oznámila obom žalovaným, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas napriek predošlým upozorneniam a omeškaniu, ktoré trvá dlhšie ako 3 mesiace, nastala ku dňu 20.08.2018 mimoriadna splatnosť úveru. Žalobkyňa žalovaných súčasne vyzvala na zaplatenie celej dlžnej sumy úveru vrátane jej príslušenstva s tým, že ku dňu 20.08.2018 dlžná suma predstavuje 16.158,10 eur. Podľa poštových doručeníek žalovaný v 1. rade list v odbernej lehote neprevzal a žalovaná v 2. rade list prevzala dňa 24.08.2018.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci, tzn. 20.03.2017 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Vychádzajúc z cit. ust. § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ. Zmluva o úvere, ktorú ako zmluvný typ upravuje cit. ust. § 497 Obchodného zákonníka, patrí medzi absolútne obchodné vzťahy, tzn. že v zásade by sa mala vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 261 Obchodného zákonníka). Avšak v prípade, ak účastníkom takéhoto obchodného úverového vzťahu je spotrebiteľ, obchodný vzťah založený zmluvou o úvere nadobúda aj spotrebiteľský charakter. V takomto prípade vzťah má zmiešaný spotrebiteľsko - obchodný charakter, ktorý sa prejaví v tom, že sa naň budú aplikovať aj normy spotrebiteľského práva ako *lex specialis*.

23. Medzi stranami nebolo v danej veci sporné a súd v konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by dôvodne spochybňovali právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere v danej veci. Obaja žalovaní sú v zmluve o úvere označení ako fyzické osoby - nepodnikatelia. Súčasťou zmluvy o úvere sú všeobecné obchodné podmienky žalobkyne pre úvery poskytované fyzickým osobám, ktoré v úvodných ustanoveniach odkazujú o.i. aj na zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere vyplýva tiež zo samotného označenia zmluvy o úvere ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ a z jej obsahu, keď ako druh úveru je uvedený „Medziúver- spotrebiteľský úver účelový na dobu určitú“. Súd preto v konaní nemal dôvodné pochybnosti o tom, že obaja žalovaní pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere nekonali v rámci svojej obchodnej a inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľia. Predmetom podnikateľskej činnosti žalobkyne ako špecializovanej banky, ktorá zmluvu o úvere uzavrela, bolo poskytovanie úverov. Preto žalobkyňa mala pri uzatváraní zmluvy o úvere postavenie dodávateľa (veriteľa) a žalovaní postavenie spotrebiteľov, ktorí ako slabšia strana spotrebiteľského zmluvného vzťahu majú právo na právnu ochranu, ktorú spotrebiteľovi poskytujú predpisy únieového a vnútroštátneho procesného a hmotného práva.

24. Právnu úpravu spotrebiteľského úveru v čase uzavretia zmluvy o úvere v prejednávanej veci obsahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy

(20.03.2017), na ktorý odkazujú aj všeobecné obchodné podmienky žalobkyne, a ktorý vo vzťahu k Obchodnému a Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis (ďalej už len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

25. Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

26. Podľa 7 ods. 7 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci, tzn. k 20.03.2017 (ďalej už len „Zákon o stavebnom sporení“) ak stavebná sporiteľňa poskytuje stavebnému sporiteľovi, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom, alebo inej fyzickej osobe - nepodnikateľovi stavebný úver alebo úver podľa § 2 ods. 4 písm. d) na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 písm. c), i), k), l) a o) alebo na úhradu záväzkov súvisiacich s týmito stavebnými účelmi, pri poskytnutí takéhoto úveru postupuje aj podľa osobitného predpisu; 2) to neplatí, ak ide o poskytnutie takéhoto úveru, a) ktorý je zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, alebo iným právom týkajúcim sa nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, b) ktorého výška je menej ako 100 eur a viac ako 75 000 eur okrem stavebného úveru alebo úveru podľa § 2 ods. 4 písm. d) na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 písm. c) a o) alebo na úhradu záväzkov súvisiacich s týmito stavebnými účelmi, c) ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace, d) ktorý je bez úroku a bez ďalších poplatkov alebo e) ktorý poskytuje stavebná sporiteľňa svojim zamestnancom z vlastných zdrojov bez úroku alebo s úrokovou sadzbou nižšou, ako prevláda na finančnom trhu, a ktorý sa neponúka verejne.

27. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 1 ods. 3 taxatívnym spôsobom negatívne vymedzuje, ktoré úvery nie je možné považovať za spotrebiteľské úvery na účely tohto zákona. Vychádzajúc z tohto ust. Zákona o spotrebiteľských úveroch a samotného znenia cit. ust. § 1 ods. 2 tohto zákona v danom prípade sa nejedná o úver vylúčený z režimu spotrebiteľského úveru. Podľa cit. ust. § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľskými úvermi sú o.i. aj niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu, pričom poznámka pri osobitnom predpise „1b)“ odkazuje na ust. § 7 ods. 7 Zákona o stavebnom sporení. Tu súd poukazuje aj na dôvodovú správu k ust. § 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorej: „Např. úvery poskytované stavebnými sporiteľňami spadajú pod zákon, pokiaľ sú poskytované na rekonštrukciu, modernizáciu, dostavbu nehnuteľnosti, t.j. ak ich účelom je zvýšenie hodnoty nehnuteľnosti“. V danom prípade účelom spotrebiteľského úveru vychádzajúc z článku III. bod 3.1. zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli: „stavebné úpravy, modernizácia a obnova bytu....alebo udržiavacie práce...“. Podľa cit. ust. § 7 ods.7 Zákona o stavebnom sporení ak stavebná sporiteľňa poskytuje stavebnému sporiteľovi, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom alebo inej fyzickej osobe - nepodnikateľovi stavebný úver alebo úver podľa § 2 ods. 4 písm. d), tzn. mimo fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods.1, o.i., aj písm. c) (tzn. na stavebné úpravy, modernizáciu a obnovu bytu alebo na udržiavacie práce na ňom), pri poskytnutí takéhoto úveru postupuje aj podľa osobitného predpisu, pričom poznámka pri osobitnom predpise pod bodom „2“ odkazuje na Zákon o spotrebiteľských úveroch. V danej veci sa nejedná o žiadny prípad taxatívne vymedzený v písm. a) až e) § 7 ods. 7 Zákon o stavebnom sporení. Preto súd pri právnom posúdení zmluvy o spotrebiteľskom v danej veci a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy ako právnej úpravy lex specialis a zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku ako právnej úpravy lex generalis (§ 52 a nasl.).

28. Žalovaní v rámci svojej procesnej obrany namietali o.i. predovšetkým postup žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci s tvrdením, že žalobkyňa v rovnaký deň uzavrela s nimi aj ďalšiu zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom už v čase uzatvárania oboch zmlúv jej bolo zrejmé, že úvery spolu vo výške 33.000 eur (17.000 eur a 16.000 eur) nie sú schopní splácať. Tvrдили, že ako manželia nespĺňali podmienky pre poskytnutie úveru v tak veľkej výške, aká im bola na základe oboch zmlúv o spotrebiteľských úveroch poskytnutá. Žalovaný v 1. rade bol začínajúcim zamestnancom a žalovaná v 2. rade na materskej dovolenke. Preto žalobkyňa sama navrhla uzatvorenie dvoch samostatných zmlúv o poskytnutí dvoch samostatných spotrebiteľských úverov, pri ktorých schopnosť splácať úvery posúdila u oboch ako u dvoch samostatných osôb, nie ako manželov žijúcich v spoločnej domácnosti.

29. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 7 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky (17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

31. Podľa § 7 ods. 16 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

32. Podľa § 7 ods. 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, (17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

33. Podľa § 7 ods. 20 Zákona o spotrebiteľských úveroch na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, (17ta)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

34. Podľa § 7 ods. 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

35. Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a

bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

36. V prejednávanej veci sa žalobkyňa žalobou domáhala na žalovaných zaplata celého spotrebiteľského úveru, ktorého splatnosť bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere dojednaná v splátkach s konečnou splatnosťou celého úveru dňom 15.03.2037, jednorazovo, spolu s jeho príslušenstvom, a to zmluvnými úrokmi vo výške 4,89 % ročne a poplatkami, vrátane poplatkov za poistenie. Žalovaní v rámci procesnej obrany namietali, že už v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere neboli schopní, vzhľadom aj na ďalšiu zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú so žalobkyňou v ten istý deň, úvery splácať. Poukazovali na právoplatne skončené súdne konanie vo veci druhej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej v ten istý deň vedené pod sp.zn. 10Csp 56/2019. Súd na základe výsledkov dokazovania vykonaného v danej veci dospel k záveru, že žalobkyňa ako veriteľ - špecializovaná banka, ktorú podľa cit. § 7 ods. 16 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch zaťažovalo dôkazné bremeno vo vzťahu k skutočnosti, že pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdila s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaných úver splácať, v konaní neuviedla a nepreukázala také okolnosti, na základe ktorých by súd mohol prijať záver, že svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaných splácať úver si splnila a že v danej veci postupovala tak, ako jej to ukladá cit. právna úprava § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Preto súd v danej veci (obdobne ako súd aj vo veci druhej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovanými v ten istý deň, plnenie z ktorej bolo predmetom konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 10Csp 56/2019) prijal právny záver, že v dôsledku nepreukázania splnenia povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver stanovených v ust. § 7 ods. 16. - 17. a 19 - 42 Zákona o spotrebiteľských úveroch je plne dôvodné žalobkyňu sankcionovať tým, že spotrebiteľský úver v danej veci je bezúročný a bez poplatkov, a tiež stratou oprávnenia vyžadovať od žalovaných ako spotrebiteľov splatenie celého spotrebiteľského úveru naraz (§ 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch). K týmto právnym záverom súd bližšie udáva:

37. Podľa cit. ust § 7 ods. 1 a ods. 16 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Otázku vynaloženia tejto odbornej starostlivosti veriteľom je súd povinný vždy skúmať (a to aj keby to spotrebiteľ nenamietol) a veriteľ je povinný vynaloženie tejto odbornej starostlivosti hodnoverne preukázať. V opačnom prípade to má pre veriteľa dôsledky vo forme sankcií uvedených v cit. § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, tzn. vo forme straty oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Táto vnútroštátna právna úprava je dôsledkom transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008, ktorá v preambule uvádza: „(8) Je dôležité, aby tento trh poskytoval spotrebiteľom dostatočnú mieru ochrany a zabezpečil si tak ich dôveru. Voľný pohyb úverových ponúk by tak mohol prebiehať za optimálnych podmienok pre tých, ktorí úvery ponúkajú, ako aj pre tých, ktorí o nich žiadajú, s náležitým zohľadnením konkrétnej situácie v jednotlivých členských štátoch...(26) Členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií [5], veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.“. Podľa čl. 8 ods. 1 tejto smernice: „Členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné,

od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať“.

38. Bolo na žalobkyni, ktorá sa žalobou domáhala na žalovaných splatenia celého spotrebiteľského úveru naraz spolu s úrokmi a poplatkami, aby hodnoverne preukázala, že ako veriteľ posúdila bonitu žalovaných pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere s dostatočnou odbornou starostlivosťou. Podľa citovanej právnej úpravy Zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 7 ods. 20) odborná starostlivosť veriteľa predpokladala predovšetkým zistenie a) čistého príjmu žalovaných, b) nákladov na zabezpečenie ich základných životných potrieb a potrieb osôb, voči ktorým mali vyživovaciu povinnosť, c) výšky splátok spotrebiteľských úverov a d) výšku peňažných záväzkov znižujúcich ich príjem. Podľa vcelku ustálenej judikatúry odborná starostlivosť pritom predpokladala nie len „zistenie“ týchto údajov, ale aj ich „overenie“. A to minimálne overenie príjmu žalovaných od ich platiteľov, od ktorých príjem poberali. Vzhľadom na právne postavenie žalobkyne ako špecializovanej banky tiež nahliadnutie do jednej alebo viacerých databáz, do ktorých veritelia poskytujú údaje. Rovnako tiež aplikáciu verejne dostupných informácií o údajoch o životnom minime upravených zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase preverovania bonity žalovaných (ďalej už len „Zákon o životnom minime“) a o priemerných výdavkoch obyvateľstva SR (Slovenský štatistický úrad), a ich porovnanie s údajmi uvádzanými žalovanými. Právna úprava skúmania bonity totiž dôraz kladie predovšetkým na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie tohto, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru.

39. Z judikatúry v tejto otázke súd dáva do pozornosti napr. rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp.zn 33 Cdo 2178/2018 z 25.07.2018, ktorý vzhľadom na porovnateľný spoločenský a historický vývoj a členstvo oboch štátov v EÚ je plne použiteľný aj v danej veci, a podľa ktorého: „Povinnosť posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr spláčet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálními důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele spláčet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. Wachtlová, L a Stanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvateľstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozující, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlužníků, nedostála povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný“.

40. Právne závery súdov v otázke učinenia zadosť povinnosti veriteľa posúdiť bonitu spotrebiteľa nemôžu byť pre žalobkyňu nijako nové a prekvapivé vzhľadom na viaceré rozsudky aj krajských súdov Slovenskej republiky, ako napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co 1/2019 zo dňa 17.06.2019 a sp.zn. 18CoCsp 45/2020 zo dňa 22.06.2021, ktoré sa týkajú práve žalobkyne a obdobných zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Tiež napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co 130/2019

zo dňa 27.02.2020, sp.zn. 6Co 171/2016 zo dňa 27.10.2016, sp.zn. 3Co 153/2019 zo dňa 10.03.2020 a ďalšie.

41. Žalobkyňa v ten istý deň (20.03.2017) uzavrela so žalovanými dve zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom na základe jednej zmluvy (zmluvy v danej veci) sa zaviazala poskytnúť žalovaným úver vo výške 17.000 eur, a na základe druhej zmluvy tak, ako to vyplýva z právoplatného rozsudku č.k.10Csp 56/2019-165 zo dňa 10.07.2020, sa zaviazala poskytnúť žalovaným úver vo výške 16.000 eur. Žalobkyňa sa teda v ten istý deň zaviazala poskytnúť žalovaným dva spotrebiteľské úvery vo výške celkom 33.000 eur, a to so splatnosťou prvých splátok oboch úverov 15. deň mesiaca nasledujúceho po vykonaní prvého čerpania medziúveru, čo v oboch prípadoch pripadlo na deň 15.04.2017, a s rovnakou konečnou dobou splatnosti oboch úverov dňom 15.03.2037. Otázkou účinenia zadošť povinnosti žalobkyne ako veriteľa - banky posúdiť pri uzatváraní oboch zmlúv s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaných oba spotrebiteľské úvery splácať sa zaoberal tunajší súd už v konaní vedenom pod sp.zn. 10Csp 56/2019. Podľa záverov prijatých v právoplatnom rozsudku č.k.10Csp 56/2019-165 zo dňa 10.07.2020, odobrených rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 18CoCsp 45/2020-192 zo dňa 22.06.2021, žalobkyňa v konaní vedenom pod sp.zn. 10Csp 56/2019 neoznačila a nepredložila ani jeden dôkaz o tom, že tejto povinnosti veriteľa učinila zadošť.

42. Podľa odôvodnenia rozsudku č.k.10Csp 56/2019-165 zo dňa 10.07.2020, : „33... v danom prípade žalobca poskytol žalovaným v jeden deň dva vysoké úvery, pričom napriek výzve súdu v tu súdnej veci neoznačil a nepredložil ani jeden dôkaz, ktorým by preukázal, že náležite s odbornou starostlivosťou posúdil ich schopnosť splácať spotrebiteľský úver vychádzajúc z údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa (§ 11 ods.2 ZoSÚ). 34. Žalobca mal v spore možnosť vyjadriť sa k námietke žalovaných o nedostatočnom posúdení ich bonity, ich vyjadrenie zo dňa 20.09.2019 bolo mu doručené ešte dňa 09.10.2019, pričom tento sa na základe výzvy súdu zo dňa 27.05.2020 k danej otázke aj vyjadril, avšak na svoje tvrdenia o posudzovaní bonity žalovaných do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania v tu súdnej veci neoznačil a nepredložil absolútne žiadne dôkazy, hoci vo výzve zo dňa 27.05.2020 bol súdom jasne a výslovne vyzvaný také dôkazy predložiť, alebo aspoň označiť, čo sa nestalo. Tvrdenia žalobcu o posúdení bonity žalovaných tak v tu súdnej veci ostali len v rovine ničím nepodložených tvrdení...Žalobca ako nositeľ dôkazného bremena nepredložil absolútne žiadne dôkazy na svoje tvrdenia, že preveril bonitu žalovaných cez Spoločný register bankových informácií, cez sociálnu a zdravotnú poisťovňu. Síce tvrdil, že z prevereného príjmu so započítaním nákladov aj s mesačnými záväzkami a budúcou splátkou úveru dospel k záveru, že bonita je dostatočne vysoká, avšak uvedené tvrdenia nie je možné nijako overiť, keďže žiadne dôkazy na také tvrdenia nepredložil ani neoznačil a tak nie je zjavné, ako zisťoval napríklad výšku výdavkov žalovaných, či príjem žalovanej v 1. rade ako hlavného dlžníka zo zmluvy, keď tá pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že v čase uzavretia zmluvy už niekoľko mesiacov (od decembra 2016 nepracovala), čo bolo potvrdené lustráciou tejto žalovanej v registri Sociálnej poisťovne (čl. 92 a 93 spisu) z ktorej vyplýva, že zamestnaná bola len do 30.11.2016. 35. Z obsahu spisu a vyjadrenia žalobcu nemožno vôbec zistiť, či a ako bol skutočne zistený a preverený pomer príjmu k výdavkom žalovaných, a to výdavkom na domácnosť a podobne. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Žalobca sa ako na dôkaz odvolával na žiadosť o poskytnutie úveru, avšak ani tú v tu súdnej veci nepredložil. 36. Žalovaní na pojednávaní pri výsluchu zhodne uviedli, že jediné doklady ktoré od nich žalobca žiadal boli sobášny list a daňové priznanie žalovaného v 2. rade za rok 2016. Žiadne iné papiere, či potvrdenia na zistenie, aké sú ich výdavky, či majú záväzky od nich žalobca podľa ich vyjadrenia pri uzavretí zmluvy nežiadal. Bolo povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o posúdení bonity žalovaných cez dostupné registre, čo sa nestalo....37. Súd preto mal za preukázaný ako jediný zdroj informácií na posúdenie schopnosti spotrebiteľov splácať úver len daňové priznanie žalovaného v 2.rade za rok 2016 a sobášny list žalovaných, keďže sami predloženie týchto dokladov žalobcovi na pojednávaní potvrdili. Tieto doklady však samé osebe nie sú dostatočné, nepreukazujú náležité splnenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods.1 a § 11 ods.2 ZoSÚ, keďže nestačí vychádzať z jednej zložky (§ 11 dos.2 ZoSÚ jasne hovorí o príjmoch a výdavkoch). Súd nemal ničím preukázané zisťovanie a posúdenie príjmu žalovanej v 1. rade ako dlžníka, či záväzkov žalovaných a najmä náležité posúdenie a preverenia ich výdavkov. Aj vo veci sp.zn. 4Csp 19/2019, kde sa koná o druhom úvere z rovnakého dňa žalobca ako dôkaz posúdenia bonity predložil len žiadosť tu žalovaného v 2. rade ako dlžníka a tu žalovanej v 1.rade ako spoludlžníka o iný spotrebiteľský úver a žiadne iné doklady k splneniu povinnosti preverenia bonity. Samotná tam predložená žiadosť o iný úver v tu súdnej veci nič nemení na závere súdu o nepreukázaní preverenia bonity žalovaných, nakoľko je v tejto žiadosti

uvedený len príjem tu žalovaného v 2. rade, nie žalovanej v 1.rade a ani vo veci 4Csp 19/2019 žalobca nepredložil žiaden dôkaz, na základe ktorého by súd mohol konštatovať, že mal skutočne zistené a preverené výdavky žalovaných. Navyše kolónka zamestnanie je pri tu žalovanej v 1.rade v tejto žiadosti o úver prázdna, teda žalobca poskytol žalovaným v jeden deň dva úvery vo výške spolu 33.000,- eur, hoci vedel že žijú len z jedného príjmu. 38. Žalobca vo vyjadrení súdu doručenom dňa 12.06.2020 tvrdil, že žalovaných si preveril aj na stránke Sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne (neuviedol ktorej). Žiaden dôkaz na tieto tvrdenia však nepredložil. Nepreukázal tak, že prihliadal na údaje z príslušnej databázy alebo registra (§ 11 ods.2 ZoSÚ). 39. Keďže žalobca do skončenia dokazovania nepredložil žiaden dôkaz na svoje tvrdenie o preverení bonity žalovaných, súd vzhľadom na všetko uvedené jeho tvrdenia mal za nepreukázané a uzavrel, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti žalobcu zistiť konkrétnu výšku príjmu a výdavkov žalovaných...“. 40. Žalobca vôbec nepreukázal, že zisťoval výdavky žalovaných. Nepostačuje, ak by bolo zisťované len ich úverové zaťaženie. Žalobca nezohľadňoval príjmovú a výdavkovú zložku, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaných, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal svoje tvrdenie o skúmaní výdavkov žalovaných (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nemožno súhlasiť s jeho názorom, že skúmanie bonity bolo dostatočné, keď vôbec nezistil príjem a výdavky oboch žalovaných. Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou keďže žalobca nepreukázal, že si tieto rozhodujúce skutočnosti overil. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu žalobca nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálnu - ekonomickú situáciu žalovaných. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Tvrdenie o náležitom skúmaní bonity žalovaných zo strany žalobcu je potrebné považovať za nepreukázané“.

43. Súd ani na základe dokazovania vykonaného v danej veci nemal dôvod odkloniť sa od citovaných záverov prijatých súdom v právoplatne skončenej veci týkajúcej sa iného spotrebiteľského úveru poskytnutého žalovaným v ten istý deň. Žalobkyňa ani v danej veci na preukázanie vynaloženia odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti žalovaných úver splácať neuviedla žiadne tvrdenia. Na vyjadrenie žalovaných k žalobe, v ktorom žalovaní namietli, že už v čase uzatvárania zmlúv o spotrebiteľskom úvere neboli schopní úver splácať a že žalobkyňa si toho bola plne vedomá, žalobkyňa reagovala iba predložením písomnej žiadosti o spotrebiteľský úver zo dňa 23.02.2017 (čl. 93 spisu). Súd vo vzťahu k predloženiu tejto listiny poukazuje jednak na ust. § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Jednak na závery súdu už vyvozené z tejto listiny konštatované v odôvodnení rozsudku vo veci sp.zn. 10Csp 56/2019, s ktorými sa súd plne stotožňuje, podľa ktorých: „Samotná tam predložená žiadosť o iný úver v tu súdnej veci nič nemení na závere súdu o nepreukázaní preverenia bonity žalovaných, nakoľko je v tejto žiadosti uvedený len príjem tu žalovaného v 2. rade, nie žalovanej v 1.rade a ani vo veci 4Csp 19/22019 žalobca nepredložil žiaden dôkaz, na základe ktorého by súd mohol konštatovať, že mal skutočne zistené a preverené výdavky žalovaných. Navyše kolónka zamestnanie je pri tu žalovanej v 1.rade v tejto žiadosti o úver prázdna, teda žalobca poskytol žalovaným v jeden deň dva úvery vo výške spolu 33.000,- eur, hoci vedel že žijú len z jedného príjmu.“ . Súd ani dokazovaním vykonaným v danej veci v celom rozsahu návrhov žalobkyne nemal ničím preukázané overenie príjmu žalovaného v 1. rade uvedeného v žiadosti (963,43 eur netto). Nemal ničím preukázané, aký bol príjem žalovanej v 2. rade, ktorý v žiadosti nie je vôbec uvedený. Aké boli teda príjmy žalovaných, aká bola ich celková sociálna a ekonomická situácia a aké boli ich výdavky. Nie je zrejmé, o čom majú vypovedať v žiadosti uvedené „náklady na osobu - 230 eur“ a „náklady na ďalšiu osobu - 160 eur“. Či sa má jednať o životné minimum z pohľadu Zákona o životnom minime, a či žalovaní boli posudzovaní spoločne alebo samostatne (v tom čase životné minimum na jednu plnoletú osobu bolo 198,09 eur a na spoločne posudzovanú plnoletú osobu 138,19 eur). Alebo sa má jednať o výdavky žalovaných a aké. Žalobkyňa ani v tomto konaní ani len neuviedla, že by na účely posúdenia bonity žalovaných bola vôbec prihliadla na údaje v príslušnej databáze alebo registri. Preto súd postup žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj v danej veci s prihliadnutím na celkový výšku poskytnutých dvoch úverov 33.000 eur za danej dôkaznej situácie nemohol vyhodnotiť inak, ako hrubé porušenie povinnosti veriteľa stanovených v ust. § 7 ods. 16.-17. a 19.-42. Zákona o spotrebiteľskom úvere, ktoré má za následok sankciu v podobe straty oprávnenia žalobkyne ako veriteľa požadovať na žalovaných splatenie celého spotrebiteľského úveru naraz a tiež sankciu spočívajúcu v bezúročnosti a bezpoplatkovosti aj tohto ďalšieho spotrebiteľského úveru.

44. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku žalobca je povinný v žalobe okrem všeobecných náležitostí podania uviesť označenie strán, pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, označiť dôkazy na ich preukázanie a žalobný návrh. Podľa ust. § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. V danej veci žalobkyňa v žalobe, a ani v nasledujúcich vyjadreniach, neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa posúdenia schopnosti žalovaných splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Vzhľadom na procesnú pasivitu žalobkyne týkajúcu sa opisania a preukázania esenciálnych skutočností súvisiacich s kontraktácnym procesom a splnením si svojej právnej povinnosti pri uzatváraní zmluvy so žalovanými, nebolo možné tieto rozhodné skutkové okolnosti objasniť. Aplikujúc základné pravidlo delenia dôkazného bremena súdu neostávalo nič iné, iba prijať záver, že žalobkyňa dôkazné bremeno ohľadom preukázania splnenia povinnosti s odbornou starostlivosťou preskúmať bonitu žalovaných za situácie, že sami žalovaní tvrdili, že už v čase uzatvárania zmluvy o úvere neboli schopní úver splácať, nepreukázala. Platný procesný civilný poriadok výrazne obmedzuje dôkaznú iniciatívu súdu a dôraz kladie takmer bezvýhradne na strany sporu. Žalobca, ktorý neuvedie všetky rozhodujúce tvrdenia a neoznačí na ich preukázanie dôkazy, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného iba na základe ním uvedených tvrdení a predložených dôkazov.

45. Do pridelenia cieľovej sumy na stavebnom sporení žalovaného v 1. rade žalovaní mali povinnosť platiť mesačne len úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vkladať vklady na zmluvu o stavebnom sporení, celkom platiť spolu 117,67 eur mesačne. Vzhľadom na záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru v danej veci, žalobkyňa nárok na úroky a poplatky za medziúver nevznikol. Súd zastáva názor, že napriek záveru súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru nebolo by dôvodné žalobu zamietnuť v celom rozsahu, a to s poukazom na to, že na strane žalovaných by tak došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia sa na úkor žalobkyne. Podľa zásady spravodlivosti všetko, čo bolo požičané, sa musí vrátiť. Žalobkyňa preto má nárok na vrátenie nevrátenej istiny medziúveru. V danej veci nebolo sporné, že žalovaným boli reálne poskytnuté peňažné prostriedky v sume 16.796 eur (dohodnutá výška úveru 17.000 eur bola znížená o poplatok za spracovanie úveru vo výške 204 eur) a že žalovaní tieto prostriedky aj vyčerpali. Žalobkyňa časť mesačných splátok predstavujúcich vklady na účet stavebného sporenia vo 38,89 eur mesačne už zúčtovala na úhradu dlhu žalovaných z úveru, a to v celkovej sume 1.439,74 eur. Stavebné sporenie tak ďalej nepokračuje. Preto aj keď žalovaní sa zaviazali úver vo výške 17.000 eur splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 117,67 eur, stavebné sporenie už nepokračuje a odporovalo by princípu spravodlivosti a aktuálnemu stavu veci, ak by žalobkyňa nebol priznaný nárok na zaplatenie v čase rozhodovania súdu už splatnej istiny úveru s tým, že splátky splatné do dňa vyhlásenia tohto rozsudku sa započítajú len na úhradu istiny úveru. Hrubé porušenie povinnosti žalobkyne preskúmať s odbornou starostlivosťou bonitu žalovaných totiž spôsobilo aj dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to že úver v danej veci nie je možné úver predčasne zosplatiť. Preto právnym úkonom žalobkyne učeným listami zo dňa 03.07.2018 a zo dňa 20.08.2018 nemožno z pohľadu tzv. zosplatenia celého úveru priznať právne účinky. Tieto právne úkony pre ich rozpor so zákonom sú podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Žalobkyňa tak má nárok len na nezaplatené splátky splatné ku dňu rozhodnutia súdu v danej veci.

46. Prvá splátka vo výške 117,67 eur bola podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere splatná 15. deň mesiaca nasledujúceho po prvom čerpaní medziúveru, čo pripadlo na deň 15.04.2017. Splatnosť ďalších splátok bola dohodnutá vždy k 15.dňu v mesiaci. Ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v danej veci, tzn. 24.08.2021 (§ 217 ods.1 Civilného sporového poriadku) tak bolo splatných splátok celkom 53 splátok, vrátane poslednej splátky splatnej 15.08.2021, čo predstavuje sumu 5.812,51 eur (53 x 109,96 eur). Súd pri výške splátky vychádzal z počtu dohodnutých splátok 155 a výšky jednej splátky vo výške 109,96 eur, teda splátky očistenej od úrokov a poplatkov (17.000 eur : 155 splátok = 109,67 eur). Žalovaní do dňa vyhlásenia rozsudku v danej veci podľa výpis z účtu zo zosplateného medziúveru zaplatili celkom 800,26 eur a 280 eur, spolu 1.080,26 eur. Podľa výpisu z účtu stavebného sporenia v súlade s tvrdením žalobkyne v konaní na účet stavebného sporenia poukázali vklady vo výške celkom 1.439,74 eur. Celkom teda zaplatili 2.520 eur (1.080,26 eur + 1.439,74 eur). Ich splatný dlh na istine ku dňu vyhlásenia rozsudku v danej veci tak činí 3.292,51 eur (5.812,51 eur - 2.520 eur). Súd preto vyhovel žalobe len v časti istiny čo do tejto výšky a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalovaní by tak mali pokračovať v splácaní úveru po 109,67 eur mesačne až do dohodnutej doby konečnej splatnosti (15.03.2037).

47. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

48. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

49. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších zákonov.

50. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

51. Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na úroky z omeškania z celej zosplatennej sumy úveru, nie z jednotlivých omeškaných plátok po 21.08.2018. Žalovaní však k tomuto dňu (teda do 21.08.2018) vzhľadom na vyššie uvedené závery ešte neboli v omeškaní so splátkami vo výške 15.280,26 eur. Súd preto žalobkyni priznal úroky z omeškania z celej prisúdenej istiny až odo dňa zročnosti poslednej priznanej splátky, tzn. od 15.08.2021 do zaplatenia. Priznanie sankčných úrokov z jednotlivých splátok po 21.08.2018 by totiž bolo v rozpore s dispozičnou zásadou upravenou v § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Žalobkyni súd nepriznal ani úroky z omeškania do dňa 31.01.2019 vyčíslené na sumu 338,82 eur, nakoľko žalobkyňa pri ich vyčíslení vychádzala z nesprávneho základu (žalovaní mali splácať len istinu bezúročného a bezpoplatkového úveru). Celkovo posúdenie omeškania žalovaných žalobcom a výpočet uplatneného úroku z omeškania tak boli zjavne nesprávne z dôvodu, že jednalo sa o bezúročný a bezpoplatkový úver, čo bránilo vyhovneniu žalobe v tejto časti.

52. Súd žalobu zamietol aj v časti požadovaného poplatku za poistenie vo výške 93,50 eur, nakoľko úver je bezúročný a bez poplatkov. Preto ani tento poplatok žalobkyni nebolo možné priznať, nakoľko z logiky a účelu ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je zrejmé, že ak chýbajú v zmluve náležitosti spôsobujúce tento následok, nemá spotrebiteľ povinnosť veriteľovi platiť nič nad rámec skutočne mu poskytnutých peňažných prostriedkov s výnimkou prípadných sankcií za omeškanie s ich vrátením. Žalobkyňa nepredložila súdu žiadnu samostatnú poistnú zmluvu uzavretú so žalovanými, z ktorej by bolo možné vyvodiť platné a od úveru nezávislé dojednanie o povinnosti žalovaných platiť poistné. Preto poistné vyvodzované z jeho dojednaní len v zmluve o spotrebiteľskom úvere, kde je uvedené, že mesačný poplatok za prijatie do poistenia je 8,50 eur priznať pre sankciu bezpoplatkovosti úveru nemožno.

53. Keďže žalovaní žiadali o povolenie splácať dlh v splátkach, súd preskúmal túto ich žiadosť a využijúc právo vyplývajúce mu z ust. § 232 ods. 3 a 4 Civilného sporového poriadku povolil žalovaným platiť žalobcovi prisúdenú sumu s príslušenstvom v splátkach vo výške 100 eur mesačne. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 17.02.2020 navrhol splátku 250 eur mesačne. Išlo však o splátku k sume 16.484,75 eur s prísl.. Nakoľko zo žalobcom žiadanej sumy prisúdená mu bola len časť vo výške 3.292,51 eur s prísl., vo vzťahu k tejto sume sú splátky 100 eur mesačne primerané. Nemožno opomenúť, že popri splátke 100 eur mesačne už splatného dlhu v danej veci naďalej trvá povinnosť žalovaných splácať nesplatené mesačné splátky bezúročného a bezpoplatkového úveru v danej veci vo výške 109,67 eur mesačne, splátky splatného dlhu na druhom spotrebiteľskom úvere po 100 eur mesačne a ďalšie splátky druhého úveru po 104,58 eur mesačne. Súd zastáva názor, že vzhľadom na všetky tieto skutočnosti a súdom zistené pomery žalovaných, a to že žalovaná v 1. rade je poberateľkou len rodičovského príspevku vo výške 270 eur a žalovaný v 2. rade v registri Sociálnej poisťovne aktuálne nemá evidovaný príjem zo zamestnania, žalovaní majú maloleté dieťa a očakávajú narodenie ďalšieho, stanovená výška splátky 100 eur mesačne zodpovedá zásade spravodlivej ochrany práv vyjadrenou v čl. 2 Civilného sporového poriadku pri súčasnom určení, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas nastane splatnosť celého plnenia. Podľa názoru súdu ide o primeranú výšku splátky k výške splatného dlhu a všetkým vyššie uvedeným okolnostiam sporu, rešpektujúcu požiadavku spravodlivej ochrany práv aj na

strane žalobkyne, ktorá ako veľká banka nebude tým neprimerane zasiahnutá vo svojich pomeroch a právach, ako i žalovaných a tiež požiadavku zohľadniť sociálne postavenie strán sporu (článok 6 odsek 2 základných princípov Civilného sporového poriadku).

54. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods.1 a 2 Civilného sporového poriadku. Žalobe žalobkyne v časti bolo vyhovené, v časti bola zamietnutá. Žalobkyňa a žalovaní boli teda v časti úspešní, v časti neúspešní. Žalobkyňa bola úspešná v časti o zaplatenie sumy 3.292,51 eur a úrokov z omeškania z tejto sumy, pričom tento procesný úspech žalobkyne vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku na zaplatenie sumy 16.484,78 eur s prísl. neodôvodňuje priznanie ani pomernej náhrady trov konania, keďže prevažujúci úspech v spore mali žalovaní. Preto žalobkyni nárok na náhradu trov jej nevznikol. Podľa pomeru úspechu nárok na náhradu trov konania prislúcha žalovaným. Žalovaní si však náhradu žiadnych trov konania neuplatnili. Preto súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovaným náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. - III. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).